

AS "LATVENERGO" RAŽOTNES TEC-2 INFORMATĪVAIS MATERIĀLS

Informatīvais materiāls izstrādāts atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2016.gada 1. marta noteikumu Nr. 131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” 69. punkta prasībām un paredzēts, lai informētu apkārtnes iedzīvotājus, komersantus un organizācijas par rīcību rūpniecisko avāriju un to draudu gadījumos ražotnes TEC-2 teritorijā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem.

DARBĪBAS APRAKSTS

TEC-2 ir kombinēta siltuma un elektrību ražojoša elektrostacija, aprīkota gan ar ūdens sildkatliem, gan arī gāzes — tvaika kombinētā cikla energoblokiem, kuri sastāv no gāzes un tvaika turbīnām un utilizācijas katliem. TEC-2 pamatdarbības princips balstīts uz kurināmā sadedzināšanas procesā iegūtās enerģijas izmantošanu ūdens sildīšanā un tvaika ražošanā, ko savukārt izmanto siltā ūdens un elektroenerģijas ražošanai.

INFORMĀCIJA PAR OBJEKTU

Objekta izvietojums — Granīta iela 31, Acone, Salaspils novads

Uzņēmuma īpašnieks — AS "Latvenergo"

Atbildīgā persona — AS "Latvenergo" ražotnes TEC-2 vadītājs

INFORMĀCIJA PAR BĪSTAMAJĀM VIELĀM

DABASGĀZE ir no ogļūdeņražiem sastāvoša gāze, bezkrāsains, dabisks, ķīmisks maisījums, nepilnas divas reizes vieglāks par gaisu. Galvenā sastāvdaļa — metāns līdz 98 % un 2 % citu gāzu un savienojumu. Tā klasificēta kā īpaši viegli uzliesmojoša (H220). Tā kļūst sprādzienbīstama tikai slēgtās telpās noteiktā koncentrācijā ar gaisu (5—15 % no telpas tilpuma). Dabasgāze ir bez smaržas, bet, lai gāze būtu sajūtama cilvēkiem, AS "Latvijas Gāze" pirms piegādes patērētājiem veic tās odorizāciju, pievienojot etilmerkaptānu.

APDRAUDĒJUMU SIMPTOMI — gāzei augstā koncentrācijā ir smacējoša iedarbība. Gāzes un gaisa maisījuma ar skābekļa saturu <18 % ieelpošana var izraisīt centrālās nervu sistēmas traucējumus, galvassāpes, vājumu, līdzsvara traucējumus un vemšanu. Ja gaisā ir minimāls skābekļa daudzums, iespējama bezsamaņa un letāls iznākums. Kontakts ar koncentrētu gāzes strūklu var izraisīt ādas kairinājumu un atsevišķos gadījumos ādas apsaldējumu. Kontakts ar koncentrētu gāzes strūklu var izraisīt gļotādas kairinājumu un atsevišķos gadījumos arī gļotādas apsaldējumu.

DĪZEĻDEGVIELA ir jēlnaftas atmosfēras spiediena destilācijas produkts, kurā galvenokārt ir piesātinātie un aromātiskie ogļūdeņraži. Dīzeļdegviela ir degošs, dzidri iedzeltns šķidrums, kas ir toksisks ūdens organismiem un var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē. Pastāv augsnes un ūdens piesārņojuma risks.

APDRAUDĒJUMU SIMPTOMI — dīzeļdegvielas tvaiki kairina elpceļus. Liela daudzuma dīzeļdegvielas tvaiku ieelpošana var izraisīt ķīmisku intoksikāciju, kas var izpausties kā galvassāpes, vājums, līdzsvara traucējumi un vemšana. Dīzeļdegvielā var būt ievērojams daudzums (līdz pat 8 % pēc svara) policiklisko aromātisko ogļūdeņražu. Ilgstoša vai bieža saskare ar ādu sausē to un izraisa niezi un ādas apsārtumu. Dīzeļdegviela, to norijot, var izraisīt sliktu dūšu, knudošu sajūtu kaklā un klepu.

GHS02

GHS07

GHS08

GHS09

PAPILDU INFORMĀCIJA

AS „Latvenergo” ražotne TEC-2 saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 131 ir izstrādājusi un iesniegusi Valsts vides dienestā iesniegumu par bīstamajām vielām objektā.

Papildinformāciju par uzņēmumu, bīstamajām vielām, tehnoloģiskajām iekārtām, rūpniecisko avāriju bīstamību, riska faktoriem, civilo aizsardzību un drošības sistēmu iespējams iegūt ražotnes TEC-2 rūpniecisko avāriju novēršanas programmā (RANP), kas sabiedrībai ir brīvi pieejama uzņēmuma administrācijas telpās Granīta ielā 31, Aconē, Salaspils novadā. **Iepazīties ar TEC-2 RANP var objekta administrācijas telpās iepriekš piesakoties pa telefonu 67722451.**

INFORMĀCIJA PAR IESPĒJAMO RŪPniecisko AVĀRIJU

Avārijas sekas ir atkarīgas no izplūdušās bīstamās vielas daudzuma, noplūdes intensitātes un vietas, meteoroloģiskajiem apstākļiem un citiem faktoriem.

Bīstamās ķīmiskās vielas organismā var nokļūt caur elpošanas ceļiem, absorbējot caur ādu. Tās var neatgriezeniski ietekmēt cilvēku veselību. Gāzes noplūde rada uguns izcelšanās risku dēļ sprādzienbīstamas atmosfēras veidošanās.

RĪCĪBA RŪPnieciskās AVĀRIJAS GADĪJUMĀ

Lai brīdinātu apkārtnes iedzīvotājus, komersantus un organizācijas par rūpniecisku avāriju un to draudu gadījumos, tiks iedarbināts trauksmes signāls. Dzirdot trauksmes sirēnas signālu, jāieslēdz šādi plašsaziņas līdzekļi: radio — Latvijas Radio (LR1 — 90,7 MHz un LR2 — 91,5 MHz), radio SWH (105,2 MHz), radio Skonto (107,2 MHz) un televizors — LTV1, LTV7, TV3, lai saņemtu informāciju par notikušo un turpmāko rīcību. Papildus var sekot informācijai sociālajā tīklā *Twitter.com*: Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests @ugunsdzeseji, Valsts policija @Valsts_policija, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests @NMPDienests. Neizslēdziet radio vai TV un sekojiet turpmākajiem paziņojumiem un norādījumiem. Ievērojiet un izpildiet operatīvo dienestu norādījumus. Nezvaniet bez vajadzības operatīvajiem dienestiem. **Novērtējiet situāciju!**

RĪCĪBA, ATRODOTIES ĀRPUS Telpās

Saņemot brīdinājumu par rūpniecisku avāriju vai sajūtot dabasgāzes specifisko smaku no ārpuses, aizveriet ārdurvis, iekšdurvis, logus un visas iespējamās atveres, lai gaiss no ārpuses neieplūst telpās. Noslēdziet vai izslēdziet ventilāciju, gaisa kondicionierus, aiztaisiet ar līmlenti, plēvi vai alumīnija foliju atveres nosūces mehānismiem virtuvē, vannas istabā un citās telpās. Aiztaisiet atveres zem durvīm ar mitriem dvieljiem vai plēvi un līmlenti. Dodieties uz telpu, kas ir virs zemes līmeņa un kurai ir vismazāk atveres uz ārpusi. Ja gāzes vai tvaiki iekļūst ēkā, veiciet sekas ielūpas caur dvieli vai citu audumu.

RĪCĪBA, ATRODOTIES ĀRPUS Telpām

Saņemot brīdinājumu par avāriju vai sajūtot dabasgāzes specifisko smaku un atrodoties notikuma epicentrā vai tā tuvumā, steidzīgi dodieties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš pūš no sāna) un ejiet vismaz 800 metrus uz priekšu ārā no bīstamās zonas. Informējiet citus par notikušo. Neejiet dūmu vai ķīmiskās vielas tvaiku (gāzu) mākonī. Atstājot piesārņoto teritoriju, aizklājiet muti ar audumu vai apģērbu, lai pēc iespējas samazinātu bīstamo vielu tvaiku/gāzu ieelpošanu. Ja esat bijis pakļauts bīstamo vielu ietekmei un ir slikta pašsajūta, vērsieties pēc palīdzības pie medicīnas darbiniekiem. Atgriezieties telpās tikai pēc operatīvo dienestu darbinieku atļaujas, atveriet logus, lai izvēdinātu telpas.

EVAKUĀCIJA

Informācija par evakuēšanas nepieciešamību un papildu norādījumi tiks sniegti ar plašsaziņas līdzekļu vai VUGD un policijas skaļruņu palīdzību. Uzmanīgi ieklausieties paziņojumā par evakuācijas norisi, iegaumējiet un ievērojiet evakuācijas virzienu, galamērķi vai pulcēšanās vietu. Ja iespējams, izmantojiet savu transportlīdzekli un brauciet norādītajā evakuācijas virzienā uz galamērķi vai uz iepriekš izvēlēto vietu, kur esat plānojis patverties un kas sakrīt ar evakuācijas virzienu. Ja nav iespējams izmantot savu transportlīdzekli, dodieties uz tuvāko norādīto evakuācijas pulcēšanās vietu. Evakuācijas gadījumā paziņojiet par to tuviniekiem. Ja iespējams, pirms evakuācijas atslēdziet savam mājoklim gāzes un elektrības piegādi. Paziņojiet kaimiņiem par izziņoto evakuācijas nepieciešamību un palīdziet bērniem, invalīdiem un vecākiem cilvēkiem sagatavoties evakuācijai. Ja nepieciešama operatīva un īslaicīga evakuācija, ņemiet līdzi personu apliecinošus dokumentus (pase, ID karte), naudu, bankas kartes, mobilo telefonu, tālruni, portatīvo radioaparātu ar baterijām un medikamentus, ja tos nepieciešams lietot regulāri. Veselības stāvokļa pasliktināšanās gadījumā (galvassāpes, vājums, līdzsvara traucējumi un vemšana) vērsieties tuvākajā medicīnas iestādē vai, ja tuvumā ir cietušie, nekavējoties izsaučiet **Neatliekamo medicīnisko palīdzības dienestu pa tālruni 113**

NECELIET PANIKU UN SAGLABĀJIET MIERU!

KUR ZVANĪT ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀS

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests **112**

Valsts policija un pašvaldības policija **112 vai 110**

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests **113 vai 112**

Gāzes avārijas dienests **114**

Valsts vides dienesta Operatīvais koordinācijas centrs **26338800**

**VIENOTAIS
ĀRKĀRTAS PALĪDZĪBAS
IZSAUKUMU NUMURS**

112